

02/23

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Hasičská zbrojnice
pro dobrovolné
hasiče je hotová

03

Městu záleží na tom,
aby byly rodiny
spokojené

04

Třicet let s Vánoční
laťkou

06

Rozhovor s Bohumilou
Tinzovou

14-15

Tři králové navštívili na začátku ledna radnici. Vedení města se spolu se zaměstnanci úřadu rádi do Tříkrálové sbírky zapojili. Občané Jeseníku přispěli do letošní Tříkrálové sbírky částkou 181 983 Kč. Výtěžek bude použit na výstavbu Denního stacionáře Šimon.

Úvodník

Vážený spoluobčané, leden naznačil, že by tento rok mohl být z pohledu vývoje ekonomické situace v Česku stabilnější a optimističtější. Pro město je to pozitivní zpráva, protože můžeme realizovat schválené investiční záměry a plánovat další. Jen stručný výčet: nový háv letos dostane část sídliště 9. května, příjemným odpočinkovým místem se po revitalizaci stane rybníček za eMkem a jeho okolí, estetičtější nádech bude mít

proluka u tržnice. Budeme také opravovat povrchy některých páteřních místních komunikací, z nichž bych vypíchl především ul. Poštovní a Dittersdorfovu. Snažíme se také vyslyšet vaše přání. Mnohdy se jedná o drobnosti, ale ty často potěší nejvíce. Proto jsme například na městském kluzišti zařadili dva nové bloky pro bruslení s hokejkami, které je u dětí i rodičů stále více oblíbené.

Přeji vám pohodový únor a těm, kteří se rozhodli, že ho budou mít „suchý“, také pevné nervy.

Václav Urban,
místostarosta města

Veřejné projednání změny územního plánu města

Vymezení nových ploch pro bydlení v lokalitě Kalvodova, to je předmětem Změny č. 2 Územního plánu Jeseník. Chcete-li se dozvědět více, přijďte na veřejné projednání, které se uskuteční ve středu 1. března v 15:00 v zasedací místnosti radnice.

Dokumentace druhé změny územního plánu je k nahlédnutí na www.jesenik.cz v sekci Územní plánování – Územní plán

Jeseník – Aktuálně projednáváné dokumentace. Námitky, připomínky a stanoviska lze uplatnit nejpozději do sedmi dní od konání veřejného projednání, tj. do 8. března, a to písemně na adresu pořizovatele – Městský úřad Jeseník, Odbor stavebního úřadu a územního plánování, Masarykovo nám. 167/1, 790 01 Jeseník. Kontaktní osobou je Dana Kašparová. (lum)

Co přinesl rok 2022? Pojdme se za ním společně ohlédnout!

Autovraky mizí z ulic

Desítky nepojízdných nebo odstavených vozidel již neblokují parkovací místa a nehyzdí okolí, a to díky práci nejen jesenické městské policie.

Jeseník má své náměstíčko

Naše partnerské město Neuburg an der Donau nám udělalo velkou radost. Na rohu ulic Schießhausstraße a Schützenstraße vystavělo malé náměstíčko s několika lavičkami, dětským hřištěm a stromy, které na počest našeho města pojmenovalo Jeseníker Platz. Jako výraz díky byla v Jeseníku v těsném sousedství Neuburgského pramene umístěna lavička přátelství.

Mobilní radar

Byl pořízen mobilní radar pro jesenickou městskou policii. Důvodem byly množství se stížnosti obyvatel na bezohledné řidiče. Mobilní laserový měřič rychlosti vozidel pomáhá strážníkům zvyšovat bezpečnost a plynulost silničního provozu ve městě.

Městský bál

Uspěl se první městský bál. Na ne zcela formální městské „tančovačce“ jste se mohli těšit z pestré kulturní zábavy, tomboly a spousty jídla a pití.

Reflexní vesty pro děti

Všichni předškoláci dostali nové reflexní vestičky pro bezpečné přecházení, na procházky a výlety. Více než 150 vestiček rozdali do všech jesenických školek městští strážníci.

Čtyřnohý parťák pro městskou policii

V ulicích města se začal pohybovat strážník psů v doprovodu

svého nového psího parťáka. Německý ovčák s výcvikem bude hrát významnou roli při zákrocích v místech, kde dochází často k výtržnostem, protiprávnímu jednání či rvačkám.

Obnova památek a pramenů

Po padesáti letech byl znovu zprovozněn pramen U Vousáče. Díky dotaci bylo upraveno také okolí pramene a vzniklo menší odpočívadlo s posezením. Opraveny byly také Anglický a Neuburský pramen, lavice Návrat z lovu Germánů a 14 zastavení křížové cesty. Místní katolický spolek pak obnovil Lurdskou jeskyni, Gilbertovo

Významná výročí:

755 let města Jeseník
75 let MŠ Karla Čapka
30 let Městské policie
Jeseník

odpočívadlo získalo novou podobu díky práci místních dobrovolníků.

Podpora sportu

Do sportu šlo o milion navíc. Sportovní kluby pracující s dětmi a mládeží, kterým se v roce 2022 výrazně zvýšily náklady na činnost, mohly čerpat další dotační prostředky.

Herní prvky na Nábřežní

Byly vybudovány nové herní prvky na Nábřežní. Nové pískoviště, houpáčky, houpací koničky a skluzavka jsou zhotoveny z přírodních materiálů. Na jejich vybudování získalo město dotaci.

Plán udržitelné mobility

Jak skloubit narůstající počet aut s nedostatkem parkovacích míst? Jak vytvořit město přívětivější k pěším a cyklistům? Na tyto a další otázky odpovídá *Plán udržitelné městské mobility (PUMM)*, na jehož tvorbě začalo město pracovat.

Plocha pro jízdu zručnosti

Dětské dopravní hřiště bylo rozšířeno o plochu pro jízdu zručnosti. Sloužit bude při výuce i soutěžích, kdy je potřeba mít k dispozici rovný a zpevněný úsek, který v prostoru dětského dopravního hřiště zatím chyběl.

Oprava lávek

Lávky u Dalamánku a na Nábřežní prošly kompletní rekonstrukcí. Důvodem byly havarijní stav frekventovaných přechodů přes obě jesenické řeky a zajištění větší bezpečnosti chodců.

Oprava chodníku na Lipovské ulici

Nevyhovující povrch chodníků na Lipovské ulici byl kompletně předlážděn. Rekonstrukce se dočkal chodník od autobusové zastávky u nemocnice, kolem prodejny COOP Jednota až ke křižovatce s lázněmi. V jeden celek tak byly propojeny dva již zrekonstruované úseky. Opraveny byly také chodníky u panelových domů před nemocnicí a za zmíněnou prodejnu.

Pokračování regenerace sídliště 9. května

Byla dokončena třetí etapa a zahájena čtvrtá etapa regenerace sídliště 9. května. Ta zahrnuje rekonstrukci chodníků, cest, parko-

višť, veřejného osvětlení a úpravu zeleně, včetně dodání nového mobiliáře, a je vymezena ulicemi Klicperova, částečně Mahenova a Horská (zejména chodníky). Nevzhledná „kostka“, která neměla využití a hyzdila okolí sídliště 9. května, byla zdemolována.

Oprava chodníku na Nábřežní ulici

Chodník v ulici Nábřežní v úseku od bývalého OP směrem k mostu u kina Pohoda je po kompletní rekonstrukci. Novou zámkovou dlažbou bylo předlážděno 310 metrů chodníku, vyměněny byly silniční obruby a podkladní šterkové vrstvy.

Oprava části ulice Kalvodova

Část ulice Kalvodova má nový povrch. Po odfrézování starého povrchu byly vyměněny obruby a následně byl položen nový povrch komunikace.

Obnova hřbitovů

Obnovy se dočkaly hřbitovy, a to nejen hřbitov na ulici Husova, ale i v Bukovicích, kde byl vystavěn nový urnový háj. Byly uskutečněny mnohé opravy, aby byl zajištěn důstojný vzhled místa posledního odpočinku.

Odpadový Oskar pro Jeseník

Jeseník získal odpadového Oskara. Jsme jediným městem Olomouckého kraje (nad 5 000 obyvatel), kterému se podařilo dostat pod hranici 150 kg odpadu na obyvatele za rok.

Výsadba lipové aleje

Proběhla výsadba lipové aleje na ulici Lipovská.

To a mnoho dalšího přinesl loňský rok 2022. (lum)

Ptejte se starostky

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naši starostku Zdeňku Blišťanovou na e-mailovou adresu dotazy@mujes.cz.

Dotaz:

Co to je dětská skupina? Pro koho je určena?

Odpověď:

Dětská skupina je typ nekomerční služby péče o děti předškolního věku v kolektivu dalších dětí mimo domácí prostředí. Služba spočívá v poskytování pravidelné péče, v rozsahu nejméně šesti hodin, o dítě ve věku od 6 měsíců až

do nástupu do školy. Služba je zaměřená na zajištění potřeb dítěte, na výchovu, rozvoj jeho schopností a kulturních a hygienických návyků. Záměrem města je zřídit dětskou skupinu pro děti ve věku od jednoho roku v prostorách bývalé služebny městské policie na Dukelské ulici.

Dotaz:

Bude se budovat chodník dál

směrem na Lipovou k nově postaveným domům v resortech?

Odpověď:

Výstavbu chodníku podél Lipovské ulice směrem na obec Lipovou-lázně plánujeme zařadit do městského plánu investic na další období. Samotné výstavbě však bude předcházet zpracování projektové dokumentace a vydání patřičných povolení.

Nová hasičská zbrojnice pro dobrovolné hasiče je hotová

„Jednotka Sboru dobrovolných hasičů Jeseník má nezastupitelnou úlohu v požární ochraně. Nejenže se účastní výjezdů po boku profesionálů, navíc v době, kdy profesionální hasiči jsou na výjezdu, drží pohotovost. Bylo tedy nutné, abychom jim poskytli patřičné zázemí,“ uvedla starostka města Zdeňka Blišťanová.

Výhodou bude i snížení provozních nákladů, kterými jsou v současné době opravy a údržba nebo spotřeba energií stávajícího objektu zbrojnice na Tovární ulici.

Výstavba nové budovy byla dotačně podpořena, a to hned dvakrát. Konkrétně z Integrovaného regionálního operačního programu a z Ministerstva vnitra České republiky. Celková finanční náročnost byla vyčíslena na dvacet čtyři milionů korun, včetně DPH,

významnou část však pokryly dotační prostředky.

Více informací o tomto projektu, ale i dalších projektech, které město připravuje či realizuje, naleznete na webové stránce [Náš Jeseník](http://NasJesenik.cz) v

sekcí Projekty (www.nasjesenik.cz).

Slavnostní otevření nové hasičské zbrojnice se uskuteční v první polovině roku 2023. O přesném termínu vás budeme dopředu informovat. (lum)

Z deníku strážníka

► V pondělí 5. prosince přijali strážníci oznámení, že u bistra Anděl uvnitř

Polikliniky spí na pánských toaletách silně zapáchající muži. Jednalo se o osoby bez domova, kteří odmítali budovu opustit. I přes skutečnost, že se přemístili do prvního patra, byli strážníci vypátráni a z místa vykázaní.

► V úterý 20. prosince vyjžděli strážníci kvůli třem velmi hluchým opilým mužům, kteří se po-

hybovali před prodejnou Zdravé výživy na ulici Fučíkova. Při příjezdu na místo se zde nacházel už pouze jeden, a to ležící s poraněnou hlavou na zemi. Hlídka mu poskytla první pomoc a zavolala rychlou záchrannou službu, která muže odvezla do nemocnice.

► Místo svátků klidu a míru zažili obyvatelé domu na ulici U Kasáren nepřijemný zážitek. Na Štědrý den se do jednoho z bytů dobýval muž, který zde však neměl co dělat. Nejprve rozbil vchodové dveře, čímž upoutal zájem jednoho ze sousedů.

Ten se mu v jeho agresivním počínání snažil zabránit pokusem vytlačit ho ven z domu. Na linku 156 kromě sousedky zavolala i majitelka bytu, která uvedla, že se jedná o jejího otce, který mlátí do dveří bytu a nejspíše jim chce ublížit. Jako první na místo přijeli strážníci městské policie. Před příjezdem státní policie agresivního muže zpacifikoval. Policisté jej následně podrobili zkoušce na alkohol. Ta prokázala 1,53 ‰ alkoholu v dechu. Celou věc si ihned na místě převzala hlídka PČR Jeseník.

“

Zasedání zastupitelstva

Zasedání se koná v zasedací místnosti budovy IPOS ve čtvrtek 16. února. Podrobný program naleznete na plakátech, úřední desce a webových stránkách města www.jesenik.cz. Ze zasedání bude pořizován audiovizuální záznam za účelem informování veřejnosti. Přenos bude vysílán živě na YouTube kanále města Jeseník.

Zastupitelstvo schválilo

► rozpočet města Jeseník na rok 2023 v celkovém objemu 339 723 552,38 Kč, přičemž příjmy činí 309 971 086,65 Kč, běžné výdaje 336 009 552,38 Kč, kapitálové výdaje 3 714 000,00 Kč a financování 29 752 465,73 Kč.

► udělení mimořádné odměny ve výši téměř 12 000 Kč členům jednotky Sboru dobrovolných hasičů Jeseník za jejich účast při zásahu u požáru národního parku České Švýcarsko v srpnu roku 2022.

► převod pozemku u prodejny COOP Jednota na Lipovské ulici do vlastnictví města Jeseník. Důvodem je snaha města zrekonstruovat i tuto poslední nevyhovující část na ulici Lipovská.

► termíny zasedání zastupitelstva města v první polovině roku 2023. Zastupitelstvo zasedne ve čtvrtek 16. února, 13. dubna a 22. června vždy v 15:00.

Matrika

V prosinci se v jesenícké nemocnici narodilo celkem 25 dětí, z toho 5 dětí rodičům s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme všechno nejlepší v jejich budoucím životě.

Jubilanti

V měsíci prosinci se dožili životního jubilea: Stanislava Jelínková (90 let), Mária Vačková (90 let) a Břetislav Šimoník (95 let). Do dalších let přejeme všem oslavencům hodně zdraví a spokojenosti.

Rada seniorů

Jednání Rady seniorů se uskuteční v úterý 7. února od 10:00 na radnici.

Městu záleží na tom, aby byly rodiny spokojené

V loňském roce schválilo město koncepci rodinné politiky, jejímž cílem je zajistit spokojený život všech generací v Jeseníku. Ke stávajícím proro-
dinným opatřením chystá od ledna aktivity nové.

Rodinná politika je průřezovou politikou zasahující různě veřejné oblasti života společnosti, například bydlení, školství, zdravotnictví, trh práce či infrastrukturu. Obce používají specifické nástroje, aby vytvářely podmínky pro fungování rodin a prostředí jim přátelské. Mimo základní služby, jako je třeba zřizování mateřských škol, Jeseník již nyní nabízí městské porodné, zavedl senior taxi nebo dotačně podporuje proro-
dinné aktivity.

V lednu se uskutečnila první schůze s koordinátorkou rodinné politiky, za účasti starostky

města, vedoucí OSPOD, odboru sociálních věcí a zdravotnictví a oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu. „Plánovali jsme nové aktivity pro letošní, ale i příští rok. Například zřízení dětské skupiny, uskutečnění celorepublikové akce Týden pro rodinu, vytváření mapy cest pro kočárky a osoby se sníženou pohyblivostí, vytváření podmínek pro harmonizaci rodinného a pracovního života, aktivizaci seniorů a další,“ uvedla koordinátorka rodinné politiky Markéta Kaniová.

Nově se transformovala také Ko-

mise pro občanské záležitosti, rodinu a sociální věci, aby i ta více pro-

sazovala proro-
dinné aktivity města
Jeseník.
(lum)

V nemocnici se za rok 2022 narodilo 239 dětí

V loňském roce uvítali zdravotníci Nemocnice AGEL Jeseník celkem 239 dětí. Porodníci přivedli na svět dvojce dvojčátka, 121 děvčat a 118 chlapců. Prvním dítětem v roce 2023 se stal chlapeček Eliáš.

Stejně jako loni je i letos první miminko nového roku chlapeček jménem Eliášek s mírami necelých 3,5 kg a 51 cm. Mamince Michaele pogratulovala starostka města Zdeňka Blištanová, která jí předala kytici, knihu a zlatý řetízek s přívěškem.

Rok 2022 uzavřela na gynekologicko-porodnickém oddělení holčička Julia, která se narodila 30. prosince ve 12:54. Rodiče v minulém roce volili pro svá miminka celkem tradiční česká jména. „Mezi holčičkami vládly Eliška, Barbora, Sofie, Anna či Adéla. Mezi nejčastějšími chlapeckými jmény byli Matyáš, Jan, Martin či Filip,“ říká Věra Kocianová, hlavní sestra. Rodiče měli zájem také o méně tradiční a nezvyklá jména. V jesenické nemocnici tak zapsali do porodních knih například Timea, Thea, Vivien, Dima, Emir, Atif.

Jesenická porodnice je držitelem titulu *Baby Friendly Hospital*, tedy nemocnice přátelská k dětem. Moderní porodní oddělení nabízí budoucím maminkám porodní sály

s moderním sociálním zázemím, rodičky také mohou využít možnosti ambulantního porodu a být tak se svým miminkem z nemocnice doma již pár hodin po porodu. Porodnice preferuje přirozený porod. Rodičky mají k dispozici vaginální napáěrku, všechny moderní způsoby analgezie v průběhu porodu včetně použití Entonoxu, epidurální analgezie, aromaterapie, muzikoterapie. Je možnost i porodu v hypnóze. Nemocnice zároveň intenzivně podporuje kojení, provozuje bezplatnou laktační poradnu. Porodnice jesenické nemocnice se snaží budoucím maminkám vycházet vstříc ve všech ohledech a ženám nabízí také skupinové cvičení i předporodní kurzy.

Nemocnice AGEL Jeseník

Hektický konec roku 2022 pro zdravotníky jesenické nemocnice

Opět hektický závěr roku zažili zdravotníci v Nemocnici AGEL Jeseník, ve které skončilo mnoho místních obyvatel, ale také turisté či sportovci s úrazy po zimních radovánkách. Počty ošetřených pacientů se tak za toto období nepočítaly na desítky, ale stovky.

Zdravotníci mají plné ruce práce nejen přes rok, ale také přes vánoční svátky. Během Štědrého dne a dvou následujících vánočních svátků ošetřili v chirurgické ambulanci celkem 47 pacientů. Mezi nejčastější úrazy se řadily úrazy hlavy spojené s pády na schodech. Dále pak také úrazy rukou při ští-

pání dříví nebo přiskřípnuté prsty do dveří.

„Od soboty 24. prosince do soboty 31. prosince zdravotníci na chirurgické ambulanci ošetřili kolem 150 pacientů. Nejčastěji se jednalo o úrazy kotníků a kolen způsobených na lyžích či běžkách,“ informuje zdravotní sestra

chirurgické ambulance Veronika Schwarzerová s tím, že výjimkou však nebyly ani úrazy hlavy nebo popáleniny od horkého oleje.

Kromě chirurgické ambulance měla napilno také dětská pohotovost a ambulance. Zdravotníci ošetřili celkem 163 dětí a dalších 20 bylo hospitalizováno

na dětském oddělení. „Nejvíce děti trápily respirační problémy. Dále pak bolesti břicha, zvracení nebo průjem,“ vysvětluje Blanka Syrovcová, vrchní sestra dětského oddělení, a zároveň dodává, že dětské úrazy byly tentokrát pouze ojedinělé.

Nemocnice AGEL Jeseník

Nemocnice investovala v loňském roce do svého zařízení téměř 45 miliónů korun

Jesenická nemocnice v roce 2022 významně navázala na kontinuální rozvoj z posledních let. Ten přináší řadu pozitiv jak pro pacienty, tak pro personál důležitého poskytovatele zdravotních služeb v regionu pod Pradědem. Jednou z nejnákladnějších investic byla rozsáhlá modernizace pavilonu B za bezmála 15 miliónů korun.

V pavilonu B se v Nemocnici AGEL Jeseník nachází zázemí dětského, chirurgického a rehabilitačního oddělení a také několik ambulančí. „V období od února do konce dubna zde došlo ke kompletní rekonstrukci rozvodů vody a odpadů v lůžkovém pavilonu. Díky tomu byla osazena nová umyvadla, baterie, položeny nové obklady a pokoje vybaveny LED osvětlením. Na každém patře byly dále vybudovány dva nové nadstandardní pokoje a kompletně zrekonstruovány společné toalety,“ potvrzuje Petr Skípala, vedoucí technického úseku Nemocnice AGEL Jeseník.

„V rámci investic jsme mysleli na energeticky úsporná opatření, proto byla v lůžkovém pavilonu vyměněna všechna okna, dveře a sestavy na schodištích. Současně byla provedena rekonstrukce ventilů a termostatických hlav s centrálním řízením teploty,“ doplňuje Skípala s tím, že náklady na tato opatření byly bezmála 6 miliónů korun.

Řada investic v roce 2022 směřovala také do nákupu moderních přístrojů, díky kterým se v jesenické nemocnici zkvalitnila například diagnostická možnost. Od poloviny října 2022 slouží pacientům špičková multidetektorová výpočetní tomografie (CT) v hodnotě více než 20 miliónů korun. Výhodami nového přístroje oproti předchozímu jsou rychlejší vyšetření i nižší radiační zátěž. „Jedná se o technicky vyspělé CT, na území České republiky jsou v současnosti instalovány pouze tři takové přístroje,“ říká předsedkyně představenstva a primářka gynekologicko-porodnického oddělení Jana Chrastinová. Zároveň dodává, že vzhledem k tomu, že nejbližší možná diagnostika je 60 kilometrů vzdálená od Jeseníku, jedná se o naprosto nezbytné přístrojové vybavení pro záchranu života. Od října do konce roku vyšetřili na novém CT jeseníčtí zdravotníci již 700 pacientů.

Foto: Nemocnice AGEL Jeseník

Nemocnice dále pořídila za bezmála 600 tisíc korun speciální přístroj, díky němuž mohou pacienti podstoupit unikátní nanoskopii neboli nanoartroskopii. Tato metoda se využívá k šetrné a rychlé diagnostice i k drobným zákrokům nejen kolenních kloubů.

„Těší nás vzrůstající zájem a důvěra pacientů v jesenickou nemocnici a naše specialisty. I proto pova-

žují rozvoj nemocnice jako prioritní, a to i přes veškerá úskalí, která jsou s tímto spojená. Díky podpoře jediného akcionáře došlo k investicím v řád několika set miliónů. Oceňuji zejména úsilí a nadšení všech zaměstnanců naší nemocnice, které vede ke zkvalitnění péče o pacienty,“ dodala závěrem primářka Jana Chrastinová.

Nemocnice AGEL Jeseník

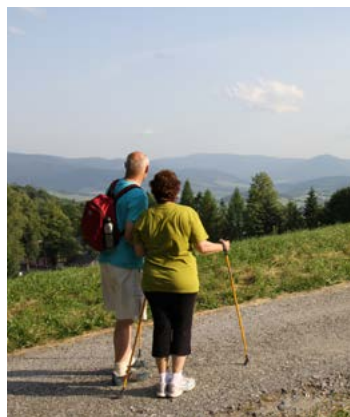
Akademie třetího věku

Srdečně vás zveme ve čtvrtek 23. února 2023 v 16:00 do Klubu seniorů v Jeseníku na zajímavou přednášku Bohumily Tinzové, bývalé ředitelky Státního okresního archivu Jeseník, na téma *Život Sofie Priessnitzové*. Vstup je volný pro seniory, jejich přátele a známé.

Alena Kalinová,

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Klub turistů Jeseník

Datum: 4. února

Vápenná – Ztracený vodopád –

Polka – Pomezí /ev. Jeseník/

Odjezd: vlak 9:01

Délka trasy: 12 km /ev. 16 km/

Vycházku připravila D. Podaná

Datum: 11. února

Červená Voda – Laka – Vidnavské mokřiny

Odjezd: autobus 8:45

Délka trasy: 12 km

Vycházku připravila M. Vlčková

Datum: 18. února

Tomíkovice – Žlíbek – Žulová – Vápenná

Odjezd: vlak 9:01

Délka trasy: 10 km

Vycházku připravila M. Frgálová

Klub turistů Jeseník si pro vás připravil tři výlety na měsíc únor 2023. V případě nepříznivého počasí může dojít ke změně plánované trasy.

31. ledna 2023 v 9:00 v Klubu seniorů v Jeseníku (Dukelská 718), zahajujeme další, již XXVI. blok (letní semestr) studia virtuální univerzity třetího věku na téma:

Včelařský rok

Včela medonosná je fantastický kolektivní hmyz s dokonalou dělbu práce v úle, kterou by jim mohla závidět i lidská společnost. Nenahraditelnou aktivitou včel v přírodě je opylovací činnost. To si uvědomil i Albert Einstein při vyslovení teze: „Pokud by zmizely na Zemi včely, zbývají lidem jen 4 roky života“. Cílem našeho kurzu je Vám ukázat, že práce se včelami ve všech ročních obdobích je zajímavá, velmi pestrá a vůbec ne nebezpečná. Vždyť včelařství je poezie zemědělství. Průvodcem tématu a vedoucím lektorem bude tentokrát **prof. ing. Karel Voříšek, CSc.**

- **Med – 31. ledna**
- **Časné jaro – 14. února**
- **Jaro – 28. února**
- **Choroby včel – 14. března**
- **Podletí, příprava na zimu a odběr mčel – 28. března**
- **Vybrané včelařské činnosti – 11. dubna**

Těšíme se na setkání s Vámi. Více na www.e-senior.cz.

Za konzultační středisko Jeseník Bc. Alice Lenerová
(alice.lenerova@cssjes.cz, tel.: 584 411 391, mob.: 737 241 059)

Třicet let s Vánoční lafkou

Po téměř třileté odmlce způsobené protipandemickými opatřeními proběhla na Gymnáziu Jeseník tradiční soutěž ve skoku vysokém Vánoční lafka. Závod završil již třicet let své existence, od začátku devadesátých let minulého století si v něm zasoutěžilo přes 2 100 skokanů a skokanek ve věkových kategoriích od žáků 5. tříd základních škol přes středoškoláky až po dospělé. Naskákali přitom neuvěřitelných více než 22 000 pokusů, padlo mnoho osobních či školních rekordů a ke zhlédnutí byla řada napínavých soubojů o poháry a ceny pro vítěze. Skok vysoký patří ke královským atletickým disciplínám, kde je třeba nejen solidně zvládnout techniku a dokázat se poprat s gravitací, ale také udržet pod kontrolou nervozitu a třemu před početným publikem.

Nejinak tomu bylo i v letošním jubilejním ročníku výškařského maratónu, kterého se zúčastnilo 78 sportovců z řady škol jesenického i šumperského regionu. V příjemné předvánoční atmosféře závod zahájila dvě energií nabitá vystoupení děvčat z Taneční sko-

ly Anety Kratochvílové a poté se již rozběhly vlastní souboje nad lafkou. Po téměř pěti hodinách sportovního zápolení bylo rozhodnuto, na konci najdete přehled letošních vítězů jednotlivých kategorií. Školní rekordy pořadající školy tentokrát odolaly, historické tabulce Gymnázia Jeseník tak nadále vévodí výkon Viktora Mináře 184 cm z roku 2012 a 155 cm Hany Tylové z roku 2013. Tato skutečnost řadě vyrovnaných soubojů

nad lafkou ovšem na dramatickosti nijak neubrala.

Poděkování patří všem skokanům a skokankám za nadšené, bojovné i kvalitní výkony, publiku za bouřlivou atmosféru, pořadatelům z Gymnázia Jeseník za celkovou organizaci soutěže a Okresní radě AŠSK ČR Jeseník a Spolku přátel Gymnázia Jeseník za finanční podporu akce. Děkujeme i všem školám jesenického regionu, které k nám již po několik desítek let na závod

vysílají své žáky a studenty, stejně tak i Gymnáziu Šumperk, odkud do Jeseníku vždy zavítají velmi kvalitní skokani výrazně zvyšující konkurenci v mnoha kategoriích.

Již nyní se těšíme na shledanou při předvánočním skákání v příštím 31. ročníku Vánoční lafky Gymnázia Jeseník v prosinci 2023!

Za pořadatele Stanislav Jurník

Vítězové jednotlivých kategorií:

Kategorie mladší žáčky (5–7. tř.):

Dolanská Marie (ZŠ Jeseník) 131 cm

Kategorie starší žáčky (8.–9. tř.):

Berková Nina (Gymnázium Šumperk) 139 cm

Kategorie dorostenky (SŠ):

Harbichová Anna (Gymnázium Jeseník) 151 cm

Kategorie mladší žáci (5.–7. tř.):

Jangl Thomas Ernest (ZŠ Jeseník) 139 cm

Kategorie starší žáci (8.–9. tř.):

Kňazovčík Daniel (ZŠ Mikulovice) 157 cm

Kategorie dorostenci (střední školy):

Skýva David (Gymnázium Šumperk) 169 cm

Kategorie muži:

Sebastian Kašník 169 cm

Kaleidoskop jesenické základní školy

Vánoční jarmark

Ve čtvrtek 15. prosince se po dvou letech uskutečnil Vánoční jarmark, který naše škola pořádá již tradičně ve spolupráci se Střediskem volného času Duha Jeseník. Naše děti si spolu s vyučujícími připravily spoustu vystoupení – hrály na hudební nástroje, zpívaly, recitovaly, tančily. Ukázaly, že ani chladné počasí je neodradí, spíše naopak, sníž ještě podtrhnu kouzelnou vánoční atmosféru. Návštěvníci jarmarku se mohli posilnit klobásou nebo párkem v rohlíku a zahrát vánočním punčem pro děti i dospělé. Naše děti i Duha

nabízely k prodeji spoustu vánočních výrobků – práníčka, ozdoby, svícný, keramiku, perníčky a jiné. Děkujeme všem, kteří přišli podpořit naši školu, potleskem ocenili snahu dětí a přispěli nákupem výrobků do pokladny Sdružení rodičů při ZŠ Jeseník.

Beseda ve školní družině s tématem mobilních aplikací

V rámci intervence pro 4. ročníky se ve školní družině konala beseda pod vedením školní psycholožky Moniky Knotkové. V dnešní době je virtuální svět běžnou součástí života, avšak některé aplikace potřebují větší pozornost nás všech. Děti měly prostor pokládat otázky, vyzkoušely si modelové situace, které by mohly nastat v online prostředí. Diskutovalo se a společnými silami žáci hledali různá možná řešení.

Vánoční koncert družinky

V předvánoční atmosféře jsme si užili tradiční Vánoční koncert na Božence. Všechny děti školních družin si společně zazpívaly známé koledy za doprovodu kytary a flétny. Některé děti vystoupily sólově a zazpívaly, recitovaly či zahrály na hudební nástroje keyboard, kytaru a netradiční saxofon.

Vánoční jarmark.

Foto: archiv školy

Dětská prání putovala do nemocnice

I v letošním roce se žáci z třetího oddělení ŠD Průchodní společně s paní vychovatelkou Musilovou rozhodli udělat radost na Vánoce. Pro tento rok babičkám a dědečkům v jesenické nemocnici, za pomoci maminek – sestřiček zdejšího oddělení. Děti vyrobily práníčka s malou ozdobou ze samotvrdnoucí hmoty a napsaly věnování. Na Štědrý den pak děvčata zazpívala koledu a osobně prání předala. Poselství se povedlo a radost snad také byla.

Vánoční tvoření v družince na Božence

Čtvrtek 8. prosince jsme si skutečně užili. Sešli jsme se v družince na pracovišti Boženy Němcové. Přišli děti s rodiči, babičkami i dědečky. K občerstvení jsme pro ně připravili čaj a koláč. Společně jsme vyráběli ozdoby na stromeček, papírová práníčka, papírové andílky, vánoční pohlednice a další výrobky z papíru. Všichni odcházeli spokojeni s haldou výrobků. Atmosféra byla příjemná za zvuku vánočních koled. ZŠ Jeseník

Vánoční tvoření ve školní družině.

Foto: archiv školy

PLAZMA CENTRUM
JESENÍK

DAROVÁNÍM ÚSMĚVU ZACHRÁNÍŠ NĚKOMU DEN,
DAROVÁNÍM PLAZMY CELÝ ŽIVOT.

Staňte se našimi dárci plazmy

Přijďte pomáhat a zároveň získat až **1 600 Kč měsíčně.**

Můžete darovat i bezpříspěvkově a získat některé ocenění ČČK.

Kdy jste vhodný dárcem?

- ✦ Jste zdravý/-á a je Vám 18–65 let (prvodárce do 60 let).
- ✦ Vážíte mezi 50 a 130 kg.
- ✦ Jste ochotný/-á podstoupit vstupní lékařskou prohlídku, která je součástí odběru.
- ✦ Máte asi 2 hodiny času na odběr a administrativu.
- ✦ Jste ochotný/-á den před odběrem a v samotný den odběru dodržet stravovací a pitný režim.

**Nejste dárcem? Nevadí. Přesto
přijměte pozvání na kávu
a navštivte nás na náměstí.**

KUPÓN NA KÁVU
ZDARMA

Na co se můžete těšit:

- ✦ Příjemné a moderní prostředí, zkušený a vstřícný personál.
- ✦ Přehled o Vašem zdravotním stavu – při každém odběru kontrolujeme Váš aktuální zdravotní stav a proto máte pravidelný přehled o svém zdraví.
- ✦ Finanční náhradu 800 Kč za každý odběr, plazma se může darovat jednou za 14 dní.
- ✦ Při první návštěvě poskytnutí náhrady 500 Kč za první odběr. Při druhé návštěvě poskytnutí náhrady 800 Kč a doplatek náhrady z prvního odběru 300 Kč (celkem 1100 Kč) a nadále poskytování náhrady 800 Kč za každý další odběr.
- ✦ Odpočinek v průběhu odběru u internetu a po odběru na šálek dobré kávy, anebo osvěžení nápojem.

Benefity pro dárcem:

- ✦ Za první odběr dostanete měsíční dávku vitaminového přípravku a během roku se můžete těšit na další benefity a soutěže.
- ✦ Odměna za doporučení dalšího dárcem 500 Kč, která bude vyplacena poté, co absolvuje dva odběry.

Staňte se dárcem plazmy

- ✦ Krevní plazma se nedá nijak vyrobit ani synteticky nahradit. Lidé, kteří ji potřebují k léčbě zůstávají zcela odkázáni na dobrovolné dárcem, kteří chodí na odběry.
- ✦ Krevní plazma získaná z odběrů krve a plazmaferéz dobrovolných dárcem se používá hlavně k výrobě koncentrátů pro zástavu krvácení, při popáleninách atd. Tyto léky nelze vyrobit jiným způsobem a ani je nijak nahradit.
- ✦ Pro samotné dobrovolníky nepředstavuje dárcovství žádné nebezpečí. Naopak. Odběr probíhá pomocí plazmaferézy, zcela bezpečného procesu, k němuž se používají jednorázové pomůcky, aby se naprosto odstranilo riziko nákazy dárcem. Tělo dokáže krevní plazmu obnovit do 2 dnů, aniž by se narušila imunita nebo došlo k jiným komplikacím.

Mobilní aplikace
pro on-line
objednávání

 plazmajesenik

 Plazma Centrum Jeseník

AKCE

sobota 4/2 16:00

Zrcadlový sál PLL

MŠE SVATÁ

Celebruje římskokatolický kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádá PLL.

neděle 5/2 15:00

Divadlo Petra Bezruč

MYŠKA KLÁRKA, VEVERKA TERKA A SNĚHURKA

Zimní pohádka o veselém dobrodružství myšky Klárky a veverky Terky. Co když potřebuje Sněhurka zachránit? Seženou naše kamarádky trpaslíky? A co otrávené jablko? Pohádka v netradičním kabátku o vzájemné pomoci, prevenci nachlazení a vitamínech. Uvádí Divadelko Ententyky. Více info na www.ententyky-divadelko.cz. Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné v předprodeji 100 Kč, v den konání akce 120 Kč (pro držitelé karty Rodinné pasy sleva 20 Kč). Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 7/2 19:00

Zrcadlový sál PLL

ASTROLOGIE

Představí se populární Zuzana Šmídová. Vstupné 100 Kč. Pořádá PLL.

středa 8/2 18:30

Čajbar Pangea

SWINGOVÁ TANCÍRNA

Přiďte si zatancovat swing? Partnera nepotřebuješ. Při tanci se střídáme. V úvodu proběhne seznámení s kroky určenými začátečníkům. Můžeš si také přijít poslechnout swingové melodie z reproduktoru, dát si čaj a nasávat pohodovou atmosféru. Info na SwingHills.eu. Vstupné dobrovolné. Pořádá Swing Hills.

čtvrtek 9/2 17:30

Hala Léčebného domu Priessnitz

PODVEČERNÍ KONCERT ZUŠ JESENÍK

Představí se pěvecký sbor ZVONEČKY pod vedením Anny Beťákové. Pořádá ZUŠ Jeseník a PLL.

pátek 10/2 17:00

Kaple

KLAVÍRNÍ KONCERT JIŘÍHO HRUBÉHO

Na koncertě vystoupí jeseníckému publiku velmi známý brněnský klavírista Jiří Hrubý. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pátek 10/2 19:00

Sál IPOS

MATURITNÍ PLES HOTELOVÉ ŠKOLY

Žáci 4. ročníků Hotelové školy Vincenze Priessnitze a Obchodní akademie Jeseník pořádají maturitní ples. Bohatý doprovodný program, živá hudba (kapela Minami), půlnoční tombola. Vstupné v předprodeji 250 Kč, na místě 300 Kč. Vstupenky možno zakoupit v MONDITOUR a na sekretariátu školy (Dukelská 680). Pořádá Hotelová škola Vincenze Priessnitze a Obchodní akademie Jeseník ve spolupráci s Klubem přátel hotelové školy Jeseník.

pátek 10/2 19:00

Zimní Zahradka PLL

TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádá PLL.

sobota 11/2 10:00

Náměstí Svobody

RESTAURANT DAY JESENÍK

Sousedský festival jídla, kde si každý může na jeden den otevřít vlastní restauraci, kavárnu nebo bar a pochlubit se svými domácími dobrotami, získat nové kontakty a užít si příjemný den v oživeném veřejném prostoru. Info na www.restaurant-day-jesenik.webnode.cz. Pořádá Sudetikus.

sobota 11/2 10:30

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)

VÝTVARNÝ WORKSHOP PRO RODINY S DĚTMI

Přijďte si v návaznosti na výstavu absolventa ateliéru Malířství I na Akademii výtvarných umění v Praze a finalisty Ceny kritiky mladé malby v roce 2021 – Jana Kostohryze – namalovat mistrovskou malířskou technikou olejomalby motivy z každodenního života. Workshop je vhodný pro všechny starší 5ti let. Vstupné 30 Kč. Rezervace doporučena: 775 787 006, galerie@mkzjes.cz. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

sobota 11/2 16:00

Zrcadlový sál PLL

MŠE SVATÁ

Celebruje římskokatolický kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádá PLL.

sobota 11/2 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitze

TALKSHOW S KNĚZEM – DVA SVĚTY MATĚJE HÁJKA

Neformální zábavní večer – moderátorem je J. L. Kratochvíla, historik a kněz z Kostelíku v horách a jeho hostem bude Matěj Hájek, který vystudoval evangelii na ETF UK a postgraduálně religionistiku v USA. Působil jako kazatel v Církvi bratrské, ale i jako vysokoškolský učitel. Věnoval se sociální péči. Nyní působí jako nemocniční kaplan na hematoonkologii v Praze. Dlouhodobě se zajímá o roli příběhů ve spirituálním prožívání člověka. Dokázal tak protknout svou vášeň, příběhy J. R. R. Tolkiena, se svou prací. Dva světy – jeden plný fantazie, čarodějů a odvahy. Druhý svět nemocničních pokojů, utrpení, ale i naděje, života a uzdravení. Přijďte, bude to boží! Rezervace v kavárně Vinckovo a přes SMS: 608 904 004. Vstupné 180 Kč. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortírna.

neděle 12/2 19:00

Zrcadlový sál PLL

JAZZOVÁ LAHŮDKA

Představí se excelentní klavírní duo Jakub Vladimír Knápek a Vladimír Najdekr s pestrým žánrem evergreenů! Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

úterý 14/2 9:30 až 11:00

Oddělení pro děti a mládež (Knihovna Vincenze Priessnitze)

FREEVALDA KLUBÍK

Pohádkové dopoledne pro děti od 0 do 3 let. Jde nám o to vytvořit již od útlého dětství pozitivní vztah ke knize a čtení. Chceme, aby se knihovna stala místem, kde si na chvíli odpočinete, zpomalíte, navážete nová přátelství a strávíte společné chvíle nad knížkou se svými dětmi. Nutná rezervace tel.: 702 255 473 nebo e-mail: deti@knihovna-jesenik.cz. Přednost mají registrovaní na oddělení pro děti a mládež. Pořádá Knihovna Vincenze Priessnitze, MKZ Jeseník.

úterý 14/2 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKU ZE TŘÍDY VÁCLAVA DVOŘÁKA

Představí se žáci ve hře na kytaru a příčnou flétnu. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

úterý 14/2 19:00

Zrcadlový sál PLL

VALENTÝNSKÉ HUDEBNÍ POTĚŠENÍ

Představí se populární jesenícká skupina PETITE FLEUR QUARTET s atraktivním repertoárem těch nejznámějších melodií různých žánrů! Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

středa 15/2 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ Z KLAVÍRNÍ TŘÍDY VĚRY STRÍŽOVÉ

Představí se žáci ve hře na klavír. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

středa 15/2 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitze ŽIVÉ BLUES – JAN AUDRLICKÝ

Kytarista s nezaměnitelným hlasem Honza Audrlický, vlastní profesí psychiatr, vás provede po krajinách blues, soul a alternative rock. Rezervace v kavárně Vinckovo. Vstupné 100 Kč. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortírna.

čtvrtek 16/2 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Představí se žáci ve hře na různé hudební nástroje a LDO. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pátek 17/2 19:00

Zimní zahrada PLL

TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádá PLL.

sobota 18/2 16:00

Zrcadlový sál PLL

MŠE SVATÁ

Celebruje římskokatolický kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádá PLL.

sobota 18/2 19:00

Zrcadlový sál PLL

PĚVECKÝ RECITÁL

S klasikou, populárními, operními a muzikálovými melodiemi se představí hudební pedagogka, sopranistka Anna Beťáková a pěvec, skladatel, tenor Pepi Khol. Vstupné 100 Kč. Pořádá PLL.

pondělí 20/2 19:00

Zrcadlový sál

ASTROLOGIE

Zuzana Šmídová představí principy, pojmy a uplatnění v životě. Vstupné 100 Kč. Pořádá PLL.

úterý 21/2 19:00

Zrcadlový sál PLL

KYTAROVÝ RECITÁL

Věhlasný brněnský kytarový mág Libor Janecuk představí španělskou a jihoamerickou hudbu, světové autory Tárrega, Sor Fortea, Albeníz, Barrios, Morel, Villa – Lobos, ale i další. Vstupné 150 Kč. Pořádá PLL.

středa 22/2 18:30

Čajbar Pangea

SWINGOVÁ TANCÍRNA

Přiďte si zatancovat swing? Partnera ne-

potřebuješ. Při tanci se střídáme. V úvodu proběhne seznámení s kroky určenými začátečníkům. Můžeš si také přijít poslechnout swingové melodie z reproduktoru, dát si čaj a nasávat pohodovou atmosféru. Info na SwingHills.eu. Vstupné dobrovolné. Pořádá Swing Hills.

středa 22/2 19:00
Divadlo Petra Bezruče

ZÁMĚNA

Konverzační komedie o dvou kamarádech, kteří vymyslí dokonalý plán, při kterém si chtějí vyměnit své partnerky, a zažít tak neskutečně vzrušující noc. Je však tak dokonalý, jak si oba myslí: A povede se jim ho uskutečnit? Nejlepší kamarádi, nejlepší kamarádky a cizoložství, to nejde dohromady! Nebo že by ano? Uvádí: Stará aréna Ostrava. Režie: Martin Šmíd. Hrají: Ondřej Krejčí, Petr Kubala, Jana Horníčková, Natálie Janyšková. Více info na www.staraarena.cz. Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné v předprodeji 180 Kč, v den konání akce 250 Kč. Pořádá MKZ Jeseník.

středa 22/2 19:00
Zrcadlový sál PLL

JESENIČTÍ TRUBACI

Fanfáry a melodie populární skupiny, známé po celé Evropě, s poutavým slovem kapelnice a hudební pedagožky Renáty Jeřábkové. Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

středa 22/2 19:00
Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

ŽIVÁ HUDBA – JAN STAVINOHA

Multizánrový zpěvák s rockovým srdcem. Uslyšíte nejen vlastní tvorbu, ale také covery od legend jako Green Day, Mandrage a Mirai. Rezervace v kavárně Vinckovo. Vstupné 100 Kč. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortírna.

čtvrtek 23/2 19:00
Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

FILMOVÁ PROJEKCE: JESENÍKY – KRÁLOVSTVÍ HORSKÉ DIVOČINY

Přírodopisný dokumentární film uvedený v roce 2022, který vypráví příběh fascinujícího koloběhu života jedinečné horské přírody Jeseníků. Od divočích řek a potoků, přes rozsáhlé lesy, rozervané skály, houřavá rašeliniště až po nehostinné alpské bezlesí. Tam všude potkáme unikátní rostliny a zvířata přizpůsobená drsnému prostředí hor. Film vznikl přes čtyři roky pod vedením režiséra Mariána Poláka za odborné spolupráce Správy CHKO Jeseníky a od svého uvedení vyprodává kinosály. Vstupné 100 Kč, rezervace nutná přes SMS: 608 904 004 nebo přímo v kavárně. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortírna a Marián Polák.

čtvrtek 23/2 16:00
Hudební sál CSA (Knihovna Vincence Priessnitz)

OBĚTI A PACHATELÉ ANEB KDYŽ VÁM DO ŽIVOTA ZASÁHNE TRESTNÝ ČIN

Setkání se zástupci Probační a mediační služby. Na setkání se dozvíte například: Co dělat, když se stanete obětí trestného činu? Jak vám můžeme pomoci? Jak probíhá trestní řízení? Kde hledat odbornou pomoc? Jak se domluvit na urovnání vztahů či náhradě škody? Jak pracujeme s pachateli trestných činů? Vstup volný. Pořádá Probační a mediační služba ve spolupráci s MKZ Jeseník.

čtvrtek 23/2 17:00
Divadlo Petra Bezruče
KONCERT K POCTĚ PAVLA JURKOVIČE
Tradiční koncert k poctě Pavla Jurkoviče. Pořádá ZUŠ Jeseník, SPU a MKZ Jeseník.

pátek 24/2 19:00
Zimní Zahrada PLL
TANEČNÍ VEČER
K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádá PLL.

sobota 25/2 16:00
Zimní Zahrada PLL
MŠE SVATÁ

Celebruje římskokatolický kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádá PLL.

neděle 26/2 19:00
Zrcadlový sál PLL
KLAVÍRNÍ DUO 88TVŮSE

Věhlasné jazzové klavírní duo Jakub Vladimír Knápek a Vladimír Najdekr se představí se zpívanými nejpoblárnějšími evergreeny. Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

úterý 28/2 19:00
Zrcadlový sál PLL
NAPŘÍČ ŽÁNRY

V recitálu s flétnou a saxofony se představí hudební pedagožka, absolventka Velkomoravské hudební akademie straeorum, tetinám Brno, jesenická katedra, jedinečná Veronika Kroupová. Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

PŘIPRAVUJEME NA BŘEZEN:
3. 3. TALKSHOW S KNĚZEM A MALÍŘEM
ADAMEM KAŠPAREM (Vinckovo)
25. 3. MĚSTSKÝ BÁL
31. 3.–1. 4. DIVADELNÍ ŽATVA

VÝSTAVY

15/1 až 15/3
Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
ZDENKA MORÁVKOVÁ: ZAHRA DA

Výstava obrazů umělkyně z Rychlebských hor, která tvoří významný pilíř místní kulturní a umělecké činnosti ve zdejších kraji. Vstup volný. Otevřeno: pondělí až sobota 10:00 až 21:00, neděle 10:00 až 18:00. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortírna a Zdenka Morávková.

20/1 až 4/3
Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
JAN KOSTOHRYZ: PAVOUCI NA DNĚ KRABIC

Výstava obrazů, reliéfů a kreseb Jana Kostohryze, absolventa ateliéru Malířství I na Akademii výtvarných umění v Praze a finalisty Ceny kritiky mladé malby v roce 2021. Výjevy střetávání člověka s hmyzem, zdánlivě banální motivy, které diváka staví do voyeurské pozice, kdy se stává svědkem intimních scén skupiny lidí i jednotlivců, vyprávění s nádechem grotesky, ale i upřímné fascinace každodenním světem. Ve figurálních reliéfech autor konzervuje pomíjivé momenty do nehybného světa sádrového odlitku, obrazy zase s malířskou nadsázkou ilustrují možný vývoj konfrontace člověka s nejvíce opomíjenými zástupci zvířecí říše. Vstupné dobrovolné. Otevřeno v pondělí až pátek 13:00 až 17:00, každá sudá sobota 10:00 až 13:00. Pořádají

MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

1/2 až 28/2
Foyer Kina Pohoda Jeseník

JAROSLAV HLOUŠEK: UMĚNÍ VRYTÉ POD KŮŽÍ

Mladého umělce J. Hlouška z Prostějova od malička přitahovala malba a kresba, ale v posledních letech našel smysl své tvorby v tatérství. Všechny své získané zkušenosti a vrozený talent přenáší nejen na plátno, ale především na lidskou kůži. Výstava představuje průřez a vývoj jeho prací. Seznámíte se nejen s jinou formou umění, ale také s propracovaným realistickým až hyperrealistickým zobrazením jeho tvorby. Vstup volný. Otevřeno dle promítání kina nebo dle tel. dohody: 773 588 002, 725 061 212. VERNISÁŽ VÝSTAVY za účasti autora proběhne ve středu 1. února 2023 v 17:00. Pořádají MKZ Jeseník.

14/2 až 28/2
Výstavní síň Divadla Petra Bezruče
TŘI KRÁLOVÉ NA DOVOLENĚ

Výstava výtvarných prací a fotografií z doprovodné soutěže k Tříkrálové sbírce. Jedná se o již 16. ročník soutěže, kterou vyhlašuje Charita Jeseník. Vstup volný. Otevřeno dle otevírací doby Divadla Petra Bezruče. Pořádají MKZ Jeseník a Charita Jeseník.

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY
Programy navazují na probíhající výstavy a jsou uzpůsobeny věku i možnostem účastníků. Termín a cena dle domluvy. Rezervace a více info na: syrovcovca@mkzjes.cz, 725 061 212.

VÝTVARNÉ KURZY PRO DOSPĚLÉ
Výtvarné kurzy určené dospělým účastníkům nabídnou v návaznosti na probíhající výstavy seznámení s různými uměleckými technikami, jejich vyzkoušení v praxi a debatu o souvisejících tématech z historie umění. Termín dle zájmu. Vstupné 40 Kč. Rezervace a více info na: galerie@mkzjes.cz, 775 787 006.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICKA

10/1 až 16/4
Hlavní výstavní sál Vodní tvrze
PŘÍBĚH KNIH A KNIHOVEN NA JESENICKU

Výstava představí historii knihovnictví a nejvýznamnější literární díla vzniklá na Jesenicku. Její součástí bude rovněž prezentace práce s digitalizovanými texty od přípravy až po samotný výstup zpřístupněný prostřednictvím webového rozhraní. Díky studijnímu místu si návštěvníci budou moci sami vyzkoušet práci s digitalizovanými tisky včetně vstupů do dalších databází. Autor: Pavel Žurek. Vstupné: 60/30 Kč.

17/1 až 7/5
Galerie Vodní tvrze
BAREVNÁ PALETA JESENICKA

Výstava navazuje na XIX. svatováclavské sympozium, jehož tématem bylo výtvarné umění na Jesenicku a v Jeseníkách ve 20. století. V depozitářích muzeí, archivů, soukromých sbírkách a v dalších pramenech se podařilo

najít překvapivě množství jmen malířů, kreslířů a grafiků (bez ohledu na jejich národnost), pro které se tento podmanivý kraj stal inspirací jejich umění. Nejen místní tvůrci, ale i renomovaní umělci z Opavy, Vídně či Německa zanechali svá tvůrčí svědectví např. o návštěvě lázní na Gräfenberku, Vřesové studánky či drsných horských úbočí s rozebranými skalami a prastarými stromy. Garanti výstavy: Pavel Rušar, Květoslav Growka, Pavel Šopák. Vstupné 60/30 Kč.

19/2 10:15

**kostel svatého Jana Křtitele
v Bělé pod Pradědem**

**ZÁDUŠNÍ MŠE ZA NADLESNÍHO
HUGA PEKARKA**

V sobotu 18. února uplyne přesně 100 let od úmrtí výrazné postavy předválečného jesenického lesnictví, lesního rady Huga Pekarka, jenž sloužil vratislavskému biskupství nejprve na polesí Vidly a následně v Horním Domašově. Jeho památku uctí druhého dne zádušní lesnická mše v hornodomašovském kostele, na kterou jste srdečně zváni.

16/2 18:00

Rytiřský sál

**PŘEDNÁŠKA: VÍREM DĚJIN S ČISTÝM
ŠTÍTEM. KRNOVSKÝ SEDLÁK, POSLANEC
A DEMOKRAT OTTO HALKE**

Jedním z řady sudetských Němců, kteří nepodlehli Hitlerově nenávislné ideologii, byl i Otto Halke z Kostelce u Krnova, jenž v meziválečném období hájil zájmy německých zemědělců dokonce na půdě československého parlamentu. Tento sedlák tělem i duší se nehodlal sklonit ani před nacistickou, ani komunistickou diktaturou, a jeho životní osudy jsou tak plnohodnotným vzorem mravní síly a pevného charakteru. Přednášející: Matěj Matela, etnograf VMJ. Vstup zdarma.

KINO

středa 1/2 19:30

RIMINI

FILMOVÝ KLUB / titulky / 114 min / drama / mezinárodní koprodukce, 2022 / do 18 let nepřístupný / vstupné 120 / 80 Kč

čtvrtek 2/2 19:30

**WHITNEY HOUSTON: I WANNA DANCE
WITH SOMEBODY**

titulky / 145 min / životopisný, hudební / USA, 2022 / do 12 let nevhodný / vstupné 150 Kč

pátek 3/2 19:00

AVATAR: THE WAY OF WATER

dabing / 190 min / akční, sci-fi, fantasy, dobrodružný / USA, 2022 / mládeži přístupný / vstupné 160 Kč

neděle 5/2 15:00

**MIKULÁŠOVY PATÁLIE: JAK TO CELÉ
ZAČALO**

dabing / 86 min / rodinný, animovaný / Česko, 2022 / mládeži přístupný / vstupné 100/80 Kč

čtvrtek 9/2 19:30

A PAK PŘIŠLA LÁSKA...

česká verze / 85 min / komedie, drama / Česko, 2022 / do 12 let nevhodný / vstupné 130 Kč

pátek 10/2 19:30

BEZ KALHOT: POSLEDNÍ TANEC

titulky / 112 min / drama, komedie / USA, 2022 / do 12 let nevhodný / vstupné 130 Kč

sobota 11/2 16:30

AVATAR: THE WAY OF WATER

3D / dabing / 190 min / akční, sci-fi, fantasy, dobrodružný / USA, 2022 / mládeži přístupný / vstupné 180/160 Kč

neděle 12/2 15:00

MUMIE

dabing / 88 min / animovaný / Španělsko, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 150/130 Kč

úterý 14/2 18:00

OSTROV

VALENTÝNSKÉ PROMÍTÁNÍ / česká verze / 100 min / romantická komedie / Česko, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 150 Kč

středa 15/2 19:30

ADAM

FILMOVÝ KLUB / titulky / 98 min / drama / mezinárodní koprodukce, 2019 / mládeži přístupný / vstupné 120/80 Kč

čtvrtek 16/2 19:30

ANT-MAN A WASP: QUANTUMANIA

titulky / 130 min / akční komedie / USA, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 150/130 Kč

pátek 17/2 10:00

TOP GUN: MAVERICK

SENIOR KLUB / dabing / 131 min / akční drama / USA, 2022 / mládeži přístupný / vstupné 110/70 Kč

pátek 17/2 19:30

ANT-MAN A WASP: QUANTUMANIA

dabing / 130 min / akční komedie / USA, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 150/130 Kč

sobota 18/2 19:30

OSTROV

česká verze / 100 min / romantická komedie / Česko, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 150 Kč

čtvrtek 23/2 19:30

DĚTI NAGANA

česká verze / 100 min / rodinný, sportovní / Česko, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 150 Kč

pátek 24/2 18:00

REKLAMA NA VÁNOCE

PREMIÉRA ZA ÚČASTI FILMOVÉ DELEGACE / česká verze / 102 min / komedie / Česko, 2022 / mládeži přístupný / vstupné 130 Kč

sobota 25/2 16:30

ASTERIX A OBELIX: ŘÍŠE STŘEDU

dabing / 93 min / komedie / Francie, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 150/130 Kč

sobota 25/2 19:30

ANT-MAN A WASP: QUANTUMANIA

3D / dabing / 130 min / akční komedie / USA, 2023 / mládeži přístupný / vstupné 170/150 Kč

neděle 26/2 15:00

DORUČOVACÍ SLUŽBA ČARODĚJKY KIKI

dabing / 103 min / animovaný / Japonsko, 1989 / mládeži přístupný / vstupné 100/80 Kč

REZERVACE VSTUPENEK:

Na filmová představení je nutno rezervované vstupenky vyzvednout do 5 dnů od zadání rezervace, poté se automaticky uvolní k dalšímu prodeji. Informace o programu na telefonu: 702 296 960. Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník na www.kinopohoda.cz.

MYŠKA KLÁRKA, VEVERKA TERKA A SNĚHURKA

POHÁDKA

UVÁDÍ DIVADÉLKO ENTENTÝKY

Divadlo Petra Bezruče
Vstupné v předprodeji 100 Kč, v den konání akce 120 Kč.
Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník.
www.mkzjes.cz

NEDELE
5/2
2023
v 15.00 hodin

MKZ JESENÍK Jeseník Olomoucký kraj

Jiří Just ZÁMĚNA

"Nejlepší kamarádi,
nejlepší kamarádky
a cizoložství,
to nejde dohromady!
Nebo že by ano?"

Režie:
Martin Šmíd

Obsazení:
Hugo: Ondřej Krejčí
Jára: Petr Kubala
Helena: Jana Horníčková
Irena: Natálie Janyšková

Stará
aréna

Divadlo Petra Bezruče
Vstupné v předprodeji 180 Kč, v den konání akce 250 Kč.
Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník.
www.mkzjes.cz

STŘEDA 2023
22/2
v 19.00 hodin

MKZ JESENÍK
Jeseník

MKZ
JESENÍK

Může se to stát i Vám: někdo Vám ukradne peněženku, přepadne Vás na ulici, rozbije auto, napadne Vás na zábavě, podvodník sjedná úvěr s Vaší babičkou, nebo se Vám stane těžká dopravní nehoda.

Oběti trestných činů se můžete stát snadno.

Setkání se zástupci Probační a mediační služby na téma

Oběti a pachatelé aneb když Vám do života zasáhne trestný čin

čtvrtek 23. února 2023 od 16 hodin
Knihovna Vincence Priessnitz
hudební sál
28. října 870/18
790 01 Jeseník

Na setkání se dozvíte například:
Co dělat, když se stanete obětí trestného činu? Jak Vám můžeme pomoci?
Jak probíhá trestní řízení? Kde hledat odbornou pomoc?
Jak se domluvit na urovnání vztahů či náhradě škody?
Jak pracujeme s pachateli trestných činů?

PROBAČNÍ
A MEDIAČNÍ
SLUŽBA

f in t

www.pmscr.cz

FREE VALDA

K
L
U
B
Í
K

termíny 1. pololetí
17.1./14.2./14.3./28.3./11.4.
/25.4./9.5./23.5./6.6./20.6.

pro děti do 3 let

kapacita omezena - nutná
rezervace
+420702255473
deti@knihovna-jesenik.cz

**přednost mají čtenáři registrovaní
na oddělení pro děti a mládež**

Knihovna
Vincence Priessnitz

MKZ
JESENÍK

Jeseník
mládo v naší přírodě

Starosti správců vodní tvrze dříve a nyní

Zatímco některé kapitoly z dějin nejstarší budovy v Jeseníku jsou dostatečně známy, jiné jsou zahaleny tajemstvím. Fortifikační stavba vznikla na počátku 14. století a měla svým majitelům, vratislavským biskupům, sloužit jako správní sídlo a vzhledem k neklidným dobám také coby jistá alternativa k městským hradbám. Původně jednoduchá opevněná věž byla obehnaná vodním příkopem jakožto základním obranným prvkem.

V následujících staletích udělovali biskupové tvrz svým věrným příslušníkům lénem. Leníky byli například Mušínové, kteří se na začátku 15. století pustili do rozsáhlé přestavby doplněné prohloubením příkopu, či Fuggerové, kteří z tvrze učinili administrativní centrum svého nakonec ne příliš úspěšného pokusu o rozsáhlé důlní podnikání.

Tragické bylo pro město Jeseník století sedmnácté, kdy se vedle několika požárů, vysokých válečných kontribucí a častých přesunů vojsk ohlašovaly i čarodějnické procesy se stovkami nevinných obětí. Vodní tvrz však jakoby nástrahám unikala. Požáry na ni nedosáhly a na rozdíl od legendy, která hovoří o jejím dobývání švédským vojskem, se jí vyhnuly i válečné střety. Oproti rozšířené představě se v jejich zdech nekonal ani útrpné výsledky domnělých čarodějnic.

Osmnácté století přineslo budově s rozvojem válečných technologií zřejmou ztrátu vojenského významu. Proto se biskup František Ludvík Neuburský rozhodl přestavět fortifikaci na pohodlné sídlo. Postupně ustupovala také správní důležitost tvrze a s koncem feudálního období se z ní stala pouhá správní budova velkostatku se slu-

žebními byty a kanceláři. Budova v následujících obdobích sloužila jako sídlo různých úřadů a od roku 1932 také jako sídlo městského muzea. Po druhé světové válce tvrz prošla několika úpravami. Ta nejvýznamnější z nich řešila v šedesátých letech statické problémy instalováním vnějších kovových táhel a ve stejném období došlo také k vypuštění vodního příkopu.

Podobnosti nikoliv náhodné

Minulé generace vlastníků a správců se pochopitelně potýkaly s mnoha starostmi, jež se se starými budovami neodmyslitelně pojí. Zoufalost a pocit, že veškeré důležité opravy padly právě na naši dobu, je tedy historikovi cizí. Písemné prameny nám totiž nepochoybnitelně ukazují, že o nepříjemnosti nikoliv nepodobné těm současným nebyla nouze nikdy.

Nebylo zrovna příjemné v posledních letech od návštěvníků slyšet, jak nevhledné máme v muzeu sociální zařízení, a proto se pracovníkům velmi ulevilo, když se v roce 2022 podařilo toalety zrekonstruovat. Jaký to bezprecedentní pocit! Nebo ne? Možná stejný zažili správci budovy v roce 1842, kdy byla rovněž dokončena

„rekonstrukce toalet“. Tehdy došlo ke kompletnímu přezdění žumpy, na latrínu byly umístěny nové dřevěné desky, a „ona místnost“ byla dokonce nově omítnuta! Jaká to podobnost.

Když v roce 2021 „osoba odpovědná“ zaslechla protivné pískání hlásiče oxidu uhelnatého v kotelně, který neoddiskutovatelně ohlašoval odchod dvou plynových kotlů do důchodu, pomyslela si, že „to se snad může stát jedině nám“. Nebyla to tak docela pravda. Archivní prameny by totiž mohly dosvědčit, že se v roce 1802 objevil v hostinském pokoji na Vodní tvrzi vážný problém s kamny, která do pokoje vypouštěla příliš mnoho kouře. Žel pro vzácné hosty nebyl to hlásič, ale oni sami, kteří museli na problém po „kouřových dýcháncích“ upozornit.

Nejeden zaměstnanec muzea zase ví, že se už několik let řeší

pukliny ve zdech tvrze a celá statika objektu. Odhlédneme-li od známých problémů se statickou, s nimiž se potýkali naši předkové ve století dvacátém, můžeme zaznamenat zprávu o šířících se prasklinách třeba z roku 1806. Tehdy bylo identifikováno několik trhlin, které zvětšují zdi zasahovaly až dovnitř místností, a rozsáhlé části tvrze musely být přezděny. Ale alespoň v něčem si snad současníci mohou postěžovat oprávněně – tehdy jistě bylo spíše potřeba šikovného zedníka než výkonného byrokrata, aby došlo k nápravě. A nedostatečná statika mostku také není historickou singularitou. Nebude tomu ani pět let, co se současníci museli drolicímu se mostu věnovat. Téměř na chlup stejný problém se řešil v roce 1826, kdy „svorníky byly tak opotřebované neustálým prosakováním vody, že hrozilo zřícení mostu“.

Chybějící peníze a nechybějící spory

Když v roce 2021 kvůli častým deštům začala promokát zídka věžičky a postupně opadávat, musel si historik zase vzpomenout na rok 1798, kdy kvůli deštivému počasí země promokla natolik, že došlo k částečnému zhroutilí zdi vodního příkopu. Události téměř současně zase nacházejí podobu s rokem 1797. Od tesaře Jana Grögera víme, že tehdy došlo k zamrznutí vodovodního potrubí. Podlahy se musely rozbít a trubky zcela vyměnit. Vzhledem k nutnosti snižovat spotřebu energií v důsledku růstu cen v roce 2022 museli současní správci rozhodnout o vypnutí topení v některých místnostech, moderní technika však zamrznutí vody v trubkách zabránila. Podobnost se současností ale nacházíme v něčem jiném. Dochovala se nám totiž zmínka o sporu mezi tehdejšími majiteli a právě tesařským mistrem Grögerem, která se týkala – jak jinak – podmínek platu za odvedenou práci. Spory, a hlavně spory o peníze, jsou s námi zkrátka již po staletí.

A po staletí s námi zůstává také jiný problém – nedostatek financí. Investice do nových oken byla v roce 1820 nahrazena jejich pouhou opravou stejně jako ve třetím desetiletí jednadvacátého století. Ne, současní správci si v porovnání s těmi minulými zkrátka nemají na co stěžovat.

Pavel Rušar, ředitel VMJ

Fotovzpomínka: Manifestace k odchodu sovětské armády

V lednu roku 1990 se před kasárnami uskutečnila manifestace k odchodu sovětské armády. V březnu pak začala probíhat jednání města, čs. armády a sovětské strany o vyklizení jeseníckých kasáren. Transporty techniky, zařízení i vojáků probíhaly prakticky celý červenec. Poslední voják odjel z jeseníckého nádraží 31. července. Čs. armáda areál předala městu 30. září 1990. Zdroj foto: Státní okresní archiv Jeseník

TRUHLÁŘSTVÍ

PEKÁR & ŠIMÍK
Mikulovice

- kompletní interiéry
- kancelářský nábytek
- vestavěné skříně
- kuchyně
- postele
- stoly

KONTAKTUJTE NÁS

Šimon Šimík
+420 774 987 192
simiksimon@gmail.com

Martin Pekar
+ 420 773 563 347
martin.pekar.1992@gmail.com

SLEDUJTE NÁS

@truhlarstvi.pekarsimik

REALITY **PRO**RADOST

REALITNÍ ZPROSTŘEDKOVÁNÍ

mob: 724 303 028 / www.verahorakova.cz

Tištěná

Zpravodaj NAŠE MĚSTO

je roznášen v nákladu
5 600 výtisků do všech
domácností ve městě!

Inzerujte efektivně
již od 1 500 Kč bez DPH!

Inzerci zajišťuje Petr Konečný

777 786 503

reklama **funguje**

Jeseník je úžasné místo k žití, říká dlouholetá vedoucí jesenického archivu Bohumila Tinzová

Paní Bohumilu Tinzovou není třeba dlouze představovat, od roku 1996 působila jako vedoucí Státního okresního archivu Jeseník, podílela se na celé řadě publikací, které mapovaly historii Jesenicka. Viděli jsme ji v televizních pořadech, četli jsme její články, poslouchali poutavé přednášky. Ovšem čas nikdo nezastaví a také tato šarmantní dáma má nárok na zasloužený odpočinek. Nebyla by to však ona, kdyby nespřádala plány na množství aktivit, které chce v seniorském věku stihnout.

Jste rodačkou z Jedlí na Zábrěžsku. Jak se stalo, že jste zakotvila právě v Jeseníku?

Když jsem na konci studia historie na Univerzitě Palackého v Olomouci hledala uplatnění, posunul mě osud do okresního archivu v Šumperku, kde hledali zástup za kolegyni na mateřské. Byl to trochu paradox, vždycky jsem tvrdila, že jediné, co nechci po škole dělat, je archivařina. Když potom v roce 1995 vypisovali výběrové řízení na ředitele nově zakládaného jesenického archivu, vyběhl mě můj šéf, ať se přihlásím. Byla jsem v té době na rodičovské dovolené a rozhodnutí to nebylo jednoduché: malé dítě, zcela neznámé prostředí bez přátel, žádné zkušenosti s řízením čehokoliv. Ale cítila jsem, že potřebuji změnu. Nu, a jsem v Jeseníku více než čtvrt století.

V roce 1996 jste stála u zrodu jesenického archivu. Jak se změnil jesenický archiv za dobu vašeho působení?

Začátky byly neskutečně těžké. Rekonstrukce budovy na Tovární ulici pro potřeby archivu neprobíhala tak, jak by měla. Neměli jsme žádné vybavení a nově vzniklý okres Jeseník, který byl tehdy naším zřizovatelem, zrovna financemi neoplýval. Ohlédnou-li se zpět, bylo to náročné pro nás všechny a po všech stránkách. Ale zvládli jsme to a archiv už na podzim 1996 začal fungovat pro veřejnost. Zahájili jsme průzkum spisoven všech dohlížených institucí, dovezli první svozy ze skartací a vyřizovali tehdy spoustu úředních žádostí v restitučních a státoobčanských záležitostech. Také jsme navazovali kontakty a spolupráci nejen v rámci okresu, ale též za hranicemi, především v Německu. Značnou část našich sil vyčerpávaly neustálé dohady o nápravu stavebních problémů.

V srpnu roku 2002 byl náš archiv po zrušení okresního úřadu začleněn do Zemského archivu v Opavě, což pro nás znamenalo velké materiální zlepšení. Proběhla řada rozsáhlých oprav a dovybavení archivu. Troufám si říci, že svému nástupci odevzdám archiv ve velmi dobré formě. Státní

okresní archiv Jeseník je v současnosti paměťovou institucí s dobrou pověstí. Co se změnilo nejvíce? Způsob práce archiváře – nastoupila digitalizace, využívání elektronických systémů v takřka všech oblastech naší práce.

Po prvních letech konsolidace nové instituce jste nemalým podílem přispěli k uspořádání oslav 200 let od narození Vincenze Priessnitz a také realizaci stále expozice na počest tohoto velikána. Jak vzpomínáte na toto období?

To byla moc hezká doba. Tehdy již fungovala velmi dobrá spolupráce s Vlastivědným muzeem Jesenicka, především s jeho ředitelem Zdeňkem Brachtlem, s nímž jsme celou expozici v rodném domě Vincenze Priessnitz zpracovali, a po Zdeňkově smrti s jeho dcerou Michaelou, nyní Neubaurovou, naší archivní kolegyní. Bylo to neskutečně přínosné období, v němž jsem se seznámila s řadou skvělých lidí. Především s Milošem Kočkou, který byl od počátku hybatelem celých oslav v rámci UNESCO, nebo s Herbertem Reinlem, čestným předsedou Moravskoslezského sudetského horského spolku (MSSGV) založeného roku 1881 v Jeseníku. Začala jsem více publikovat, do archivu v tomto směru přibyla velká posila

v osobě Květoslava Growky, s muzeem jsme začali vydávat vlastivědný sborník Jesenicko a pořádat svatováclavská setkání.

Bádáním v archivu jste strávila velké množství času. Co jste se za tu dobu dozvěděla o nás, obyvatelích Jesenicka? Jaké stopy na nás historie zanechala?

Archivář má, pokud je tvořivý, obrovskou výhodu oproti ostatním badatelům – je pomyslnou „žábou na prameni“, protože má po ruce prameny k historii dané oblasti, v tomto případě Jesenicka. Než jsem přišla do Jeseníku, měla jsem o zdejších regionálních dějinách jen povšechné povědomí. Ať jsem sáhla kamkoliv, vždy se objevilo zajímavé, v mnoha případech nezpracované téma, osobnosti či události, o nichž současní obyvatelé nevěděli nic nebo jen velmi málo.

Jesenicko, jako součást Slezska, je historicky velmi specifickým krajem. Regionem přicházení a odcházení, krajem proboleným neštěstími mnoha generací. I já jsem potřebovala nejprve najít cestu k pochopení všech těch dějinných zvrátů obzvláště dvacátého století. Poznat konkrétní příběhy lidí, kteří zde žili před námi. Od té doby se stále snažím nacházet v historii Jesenicka především pozitivní odkazy dřívějších obyvatel, ať již šlo o Němce, Čechy či třeba Židy nebo Řeky. Náš kraj vždy byl a je takovým národnostním kotlem, kde se z podstaty různých entit vždy znovu a znovu rodí základ nové společnosti. K tomu zde lidé potřebovali sílu, houževnatost a mnohdy až umanutost. Nikdy zde život nebyl snadný – a nikdy nebude! Ani jesenická příroda nedává lidem nic zadarmo, snad jen krásu a vůni.

Jaký je podle vás vztah dnešních mladých lidí k historii? Jsou schopni k vám přijít a hodiny bádání v archivu nebo to už pro ně v dnešní digitální době není?

Tady se rozhodně nesmí zobecňovat. O těch, které historický příběh Jesenicka přitahuje, jsem již mluvila. Ti jsou schopni a ochotni bádání do padnutí. Pravdou je, že nemusí mnohdy přímo do archivu, protože Digitální archiv Zemského archivu v Opavě obsahuje mj. i statisíce digitálních archiválií z našeho archivu. V řadě oblastí svého zájmu tak mohou studovat z pohodlí obýváku. Pravdou je, že badatelských návštěv v našem archivu s digitalizací zřetelně ubylo, ale stále jsou jedinci, kteří u nás opakovaně vysedávají.

Na druhou stranu je nutno přiznat, že mladí lidé dnes tíhnou spíše k technickému vzdělání a celkově humanitní obory včetně historie nejsou zrovna v kurzu. Natož regionální historie, která si ve zdejších školách stále nemůže najít větší prostor. Určitě tu schází učitelské osobnosti, jakou byl skvělý a studenty oblíbený Tomáš Knopp, který prostor pro vlastivědu vždy dokázal najít. My se s jesenickým muzeem snažíme vytvářet podhoubí pro tuto, z našeho pohledu důležitou, složku výuky: přednáškami a především sborníky Jesenicko nebo sborníky na určité téma vzešlymi ze svatováclavských setkání. Právě žáci a studenti jesenických škol jsou jednou z našich cílových skupin. Takže uvidíme, já jsem stále optimista.

Jaký byl váš vztah k historii, když jste byla mladá? Měla jste nastartován život tímto směrem nebo jste si představovala úplně něco jiného?

Z toho, že jsem nechtěla být archivářkou, jsem se už vyznala. Nejprve jsem se chtěla stát egyptoložkou. Na školu ve Štíttech totiž pravidelně zajížděl tamní rodák, věhlasný egyptolog Miroslav Verner, který mi svými přednáškami učaroval. Obor se ale tehdy studoval jen v Praze. Zájemců byly mraky, ale na školu brali tak pět studentů. Novým vysněným povoláním pak byla učitelka dějepisu a češtiny. Naštěstí mě z toho snu včas probudila moje skvělá kantorka dějepisu na gymnáziu v Zábřehu – díky Ti, Věrko, dnes bych byla zcela jistě klientkou ně-

Bohumila Tinzová při referátu na Svatováclavském setkání v roce 2022. Foto: archiv BT

jakého psychiatrického zařízení. Zájem o historii mi ale zůstal a nakonec jsem přišla na chuť i tomu archivnictví.

Podílela jste se na celé řadě publikací, z jaké jste měla vy osobně největší radost?

Mám radost a pocit dobré práce nad každou z nich, jsou to takové moje literární děti. Asi nejraději ale vzpomínám na spolupráci celé řady autorů pod vedením Tomáše Knoppa na Čítance z Jesenicka vydané v roce 2001. Tomáš z nás všech dokázal na kamarádké vlně vyždímat to nejlepší, dodržovat termíny a udržet nás jako tým v pohodě. Na výsledku to bylo poznat: čtivá i hravá publikace plná zajímavostí o Jesenicku určená především dětem a mládeži. Už se těším, až z ní budu číst své vnučce Josefínce.

Bohumila Tinzová jako babička s vnučkou Pepinkou. Foto: archiv BT

V roce 2011 jste napsala knihu Tajemství slezské kuchyně, ve které jste představila veřejnosti staré slezské recepty. Přípravujete si doma některé z knižních receptů?

Jé je, to je už taky historie! Ke sbírání starých receptů jsem se dostala přes studium lidové kultury zdejších Slezanů před rokem 1945. Moc mě to bavilo, kniha vyšla ve dvou vydáních a byla prakticky ihned rozebrána. Jen se mi tehdy moc nepodařil hlavní záměr vrátit některá z jídel do zdejších restaurací. Možná vyšla příliš brzy, dnes je tento trend na vzestupu. Takže stačí sehnat peníze na nové vydání...

Moje rodina si oblíbila pár receptů. Jednoznačně vedou slezské čtvercové koláče – máslová kalorická bomba z kynutého těsta plněná vším, co máme rádi: tvarohem, povidly či mákem. Z masových

jídel vařím nejčastěji vepřové na hruškách nebo Slezské království nebeské z uzeného a ovocných křížal. Moc mi chutná i slezský čočkový salát se sušenými švestkami – s opečenou klobáskou skvělá večere. A také je tu řada speciálních polévek: postní z kvasu, jarní bylinková nebo třeba vánoční pivní polévka. Ta se tu prokazatelně vařila již v 17. století.

Podílela jste se také na záchranně plodiny zvané citróny severu. Přiblížíte nám, o co se jednalo?

Tento projekt opět souvisel se sběrem receptů. Narazila jsem na množství návodů na zpracování sladkých jeřabin a zásluhou mých přátel v Německu se dopracovala k informaci o tom, že Sladkoplodý jeřáb moravský byl vyšlechtěn v Ostružné a Petříkově někdy v první polovině 19. století. Náš spolek Eberesche (v místním nářečí jeřabina) se spojil s pomology zabývajícími se původními ovocnými regionálními odrůdami a pak byl již jen krůček k vydání publikace Moravský sladkoplodý jeřáb. Z Ostružné do světa. Radim Lokoč a Ondřej Dovala naroubovali několik desítek stromků, vysadili jsme dvě aleje – bohužel ze zakoupených roubovanců, u kterých jsme až při první úrodě zjistili, že nám prodali plané, tj. ptačí jeřáby. Tato chyba již napravit nelze, protože tak staré stromky nelze přeroubovat. Přesto nás může těšit, že jsme nastartovali velký a do dneška trvající zájem o toto ovoce.

Vloni jsem sklídila první úrodu z mého vlastního jeřábu a znovu jsem ucítila na jazyku tu lahodu zavařených jeřabin s hruškami, jak si je pamatuji z dětství. Taky jsem je usušené a pak namočené v cukerném roztoku znovu usušila a používám je místo rozinek do koláčů a buchet. Zkuste to, jeřabiny obsahují několikanásobně více vitamínu C než ony citróny, a navíc u nich nedochází tepelnou úpravou ke ztrátě vitamínu, takže název citróny severu je zcela opodstatněný.

Jesenicko je v mnoha aspektech jedinečným regionem. V čem učaroval vám?

Nejprve jsem již od dětství poznávala naše hory: Jeseníky, Králický Sněžník a Rychleby. Dodnes je mám v srdci jako nejmilejší kopce, i když jsem poznala Tatry, Roháče, obě Fatry nebo Alpy, Julské Alpy a Dolomity, Durmitor či Fagaraš (už na to nevypadám, ale je to tak, vyšplhala jsem i na Triglav). Nyní je to můj domov, ale již při prvních výpravách jsem cítila,

jak se mi naše pohoří se stovkami pramínek úžasné vody, s nádhernými loukami a tajemnými lesy uvnitř zasekly drápkem – zůstane tam napořád! A po příchodu na Jesenicko jsem poznala takovou spoustu úžasných lidí, kteří kromě své práce dělají mnoho

Bohumila Tinzová v archivu při natáčení dokumentu pro německou televizi. Foto: archiv BT

navíc, aby se nám tu všem dobře žilo. Ať se věnují opravám památek včetně desítek pramenů nebo vrací původní charakter a krásu okolní krajiny. Říkám jim „Léčitelé“, protože s krajinou uzdravují i duše lidí, co v ní žijí. Každým rokem jich přibývá a já jsem hrdá na to, že jsem v tom s nimi.

Jste jedním ze správců Knoppova pramene, který se nachází na Fučíku. Jste tak jedním ze tří desítek dobrovolníků, kteří se na Jesenicku starají o památky. Vy máte k prameni také velmi osobní vazbu. Co vás napadne, když se u něj zastavíte a rozhlédnete se do krajiny?

O Tomovi Knoppovi jsem již mluvila, byl to vzácný člověk a skvělý kamarád. Děkuji Bohu za to, že svedl naše cesty dohromady. Když po jeho nečekané smrti vznikl pramen na jeho památku, bylo pro nás s dalšími kamarády a jeho ženou Evou jasnou volbou stát se správci pramene. Chodila jsem tam se svým psem Edou na procházky, vzpomínala na Toma a jeho jezevčíka Mufa, ale taky se kochala tím výhledem z Fučíku do jesenické kotliny a na protější kopce. Když na jaře louka rozkvete tisícem pampelišek, je to ráj v Jeseníku. Jak říkali zdejší obyvatelé: „Koho Pán Bůh miluje, tomu dovolí žít v Jeseníkách.“

Mnoho lidí říká během života, že si na některé věci najdou čas, až budou jednou v důchodu.

Máte také něco takového, na co se už dlouho těšíte?

No jé je, těch plánů mám jako každý před odchodem do penze celou řadu. Psát o tom, co mě baví a na co nebyl při práci čas, věnovat se rodině, vnučce a přátelům, které jsem zanedbávala, užít si na

své zahradě nejen hektické práce boje proti plevelu, ale i odpočinek s knihou a něčím dobrým, cestovat a zase chodit po horách. A nejvíc se těším na to, že nebudu muset vstávat v šest hodin – ranní ptáče ze mne ani nepřibývající léta nevychovala.

Jste aktivní dámou, která se desítky let podílela na kulturní činnosti, spolupracovala s místními spolky, zajímala se o rozvoj města. Budete chtít v těchto aktivitách nadále pokračovat?

Zcela určitě ano, nehodlám se vzdát činnosti, které mi přinášejí do života radost a příjemná setkávání. Jen mám trochu obavy, jak to všechno v penzi skloubím dohromady.

Chtěla byste něco vzkázat obyvatelům našeho města?

Milí Jeseníčtí, mějte rádi svoje město. Jeseník je úžasné místo k žití, ať již okolní přírodou, klimatem a pohodou z ní vyzářující, tak tím, jak se rozvíjí do krásy. Pravda, dostal pár ran necitlivou panelovou výstavbou, ale v posledních letech zase roste jeho atraktivita. Mám čím dál silnější pocit, že zde tak nějak táhneme za jeden provaz víc než v jiných místech. Tak ať se nám v Jeseníku žije čím dál lépe.

Za rozhovor děkuje Jan Mrošek

PS: Kompletní rozhovor, více fotografií či další rozhovory s místními osobnostmi naleznete na www.jesenik.org/rozhovory.

Benefiční koncerty 2022. V loňském roce byla vybrána během čtyř adventních koncertů v evangelickém kostele Jeseník částka 25 000 Kč pro Dům na půl cesty v Jeseníku při Diakonii ČCE. Poděkování patří každému z vás, kdo přišel a přispěl na dobrou věc. Poděkování patří také městu Jeseník za podporu a všem účinkujícím za jejich skvělá vystoupení. Letos budou koncerty během adventu probíhat znovu, a to jako tradičně v evangelickém kostele, který letos oslaví 140 let. Foto: Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Jeseníku

Vánoce v Centru sociálních služeb. Vánoce jsou pro naše seniory vždy chvíle radosti a naděje. Ke svátkům v CSS patří i společná štedrovecerní večeře. I v letošním roce probíhala nejen ve velké jídelně Domova pro seniory, ale už podruhé ji prožili klienti Domova se zvláštním režimem. Vánoční nálada, krásně vyzdobené stoly, společný přípitek, to vše spolu se svátečním menu bylo zážitkem pro seniory i zaměstnance. Foto: CSS Jeseník

Marie Rottrová v Jeseníku. Tato nestárnoucí legenda české hudební scény zavítala 11. prosince do jeseníckého sálu budovy IPOS. Vystoupila spolu s Bigbandem Septet Plus Orchestra a hostem Petrem Němcem. Zazněly jak nejznámější hity jejího repertoáru, tak některé skladby novější. Foto: MKZ Jeseník

Tradiční Mikulášská zábava pro seniory. S podporou města zábavu uspořádala Rada seniorů. Přilákala hojnou účast seniorů, kteří se přišli poveselit s přáteli, zatančit či posedět a popovídat si. Nechyběli ani přátelé z polských Glucholaz, z Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Marii Bilwin w Glucholazach a Denního centra. Všem, kdo se na přípravě této akce podíleli, patří velké poděkování.

Jesenická zlatá neděle. Jako již tradičně jsme poslední adventní neděli před Vánoci mohli nasát vánoční atmosféru, ochutnat místní dobrotu včetně vánoční polévky či punče a také se potkat s přáteli a známými.

Závěrečná lekce tanečních. Děvčata v róbách, chlapci v oblecích. A také velké množství poctivě naučených tanců a choreografií, při kterých tanečníci ukázali své umění a stylově tak ukončili své společenské vzdělávání během tohoto kurzu. Foto: MKZ Jeseník.